

INPUT

NY BØRNE- OG UNGEPOLITIK TAGER FORM

Fra 30.august 2016 og frem til 30.november 2016 er der kommet input fra alle distrikter til Børne- og Skoleudvalget til brug for udarbejdelsen af en ny børne- og ungepolitik for Fredericia kommune.

INPUT

NY BØRNE- OG UNGEPOLITIK TAGER FORM

GENNEMGÅENDE TEMAER:

Fællesskaber – det nære – det dedikerede

- Leg, læring og træning i fællesskaber med både "high tech og high touch"
- Forventninger til alle i fællesskabet (børn – forældre – professionelle) Forældrene skal meget med på banen.
- Både i institution/skole og fritiden
- Det bæredygtige – det multikulturelle

Den personlige udvikling - selvværd og at lære at være i balance med sig selv

- Børn og unge, der tør
- Børn og unge skal have succesoplevelser
- Børn og unge skal opleve indre motivation til læring
- Pauser og fordybelse
- Kritisk tænkning

Et mangfoldigt læringsmiljø

- Fra fejkultur til eksperimenteringskultur – at turde fejle
- Vi skal udfordre målestokken – ikke bare karaktere som omdrejningspunkt - også andre former for kompetencer skal i fokus og anerkendes
- Faglighed og dannelse

Digital dannelse og digitale kompetencer

- Etik og interaktive læringsmiljøer
- Vælge til og fra – sortere og prioritere – kode og afkode – kritisk tænkning

Det mangfoldige forældresamarbejde

- Alle forældre er en ressource

TEMAER

Barnet skal ses i en helhed.

Fællesskaber som alle kan realisere sig i

- Børn og unge skal være deltagende, skabende og eksperimenterende

Pas på den ikke bliver for højtragende. Alt med måde. Hellere at det kan lykkes.

Børne-unge-politikken må gerne indeholde få og tydelige fokuspunkter (fra mere til bedre)

DIVERSE FÆLLES MØDER:

Alle de arenaer barnet befinder sig i, skal indgå i politikken: Skole, fritid, familien, daginstitution.

At skabe en ny kultur hvor vi erstatter rigtigt eller forkert eller fra a til b, med at give plads til fejl og prøve af, være eksperimenterende.

Vi skal hele tiden kigge på os selv - hvis vi skal lære børn at aflære og genskabe sig selv, skal vi starte med os selv. Vi skal kigge på egen praksis, og den måde vi driver skole og daginstitutioner på i dag - måske skal vi gøre noget andet.

Vi sætter ikke tid på, hvor længe man må lege med legoklodser. Hvorfor er der tid på iPads - det at lege med iPad sammen med vennerne er også et fællesskab.

Vi skal være opmærksom på at understøtte den læring børn/de unge tilegner sig gennem medier, teknologi, som vi måske ikke selv helt er vidende om.

Vi vil være byen med de mange alsidige fællesskaber

- Byen med mangfoldighed
- Byen med originaliteter på kryds og tværs

Vi skal sikre os en kultur, der samler dem op, som falder uden for fællesskabet

Vi skal arbejde os væk fra standard hen imod originalitet

Eksperimenteringskultur:

Der skal være fokus på at skabe en kultur for ideskabelse, eksperimentering

Vi skal turde eksperimentere og fejle

Vi skal skabe en eksperimenteringskultur.

Vi skal turde fejle, teste, udvikle, samarbejde, gøre det bedre, give det videre

Ikke ødelægge børns eksperimenterende tilgang fra 0 – 18.

Vi skal ikke kun være en målekultur. Det dræber det eksperimenterende.

Ordet forventninger skal komme fra børnenes og det er det vi skal understøtte.

Alle børn og unge skal opleve sig som unikke i det store fællesskab

Træning og motivation så vi kan oversætte vores læring til praksis og håndværk. "Knæk koden"

Vi skal måske i yderste konsekvens erstatte vores karakterer til "mærker", som fortæller mere om, hvad man mestrer og har kompetencer til.

Vi må bevæge os væk fra den industrielle tænkning til det mere spirituelle, hvor vi har fokus på relationer, mening og samhørighed.

Det relationelle og det at være en del af et meningsfyldt fællesskab er rigtig vigtigt.

Body teams. Meget relevant i overgange.

Alle børn skal gennem barndommen opleve at de bidrager til fællesskabet.

Der skal være en læringskultur med plads fejl. Vi skal anerkende at læring indebærer fejl

Der skal være fokus på feedbackprocessen.

Vigtigt fordi:

Hvis vi ikke gir plads til en eksperimenteringskultur skaber vi standarder.

Vi vil gerne uddanne/danne robuste børn

Jvf. Anne Kirketerp: Fortagsomhed som en vigtig kompetance

Eksempler på mål:

I Fredericia skal eleverne opleve at det er tilladt at fejle

I Fredericia skal eleverne opleve at det er tilladt at teste og udvikle

I sammenhæng med eksperimenteringskulturen vil der være fokus på følgende trend:

Standard til original (fokus på det unikke plus fokus på det hele menneske)

Det dedikerede fællesskab er vigtigt. Fokus på at kunne håndtere konflikter, samarbejde og samskabe

Fra karakterer til mærker (relevant træning med fokus på at kunne mestre)

Ordet som svag eller sårbar skal ikke bruges i en ny politik. Væk fra dem og os til et vi.

ALLE er medskabere. Vi har alle en historie, og skal være med skabe en ny (den sociale arv)

Fra I til VI, det dedikeret fællesskab

Vi skal være hyper-kulturelle, blande os og være mere tværkulturelle.

Det er ok at være anderledes.

Det er ok at have ambitioner.

Forældresamarbejdet/de voksne:

Også fokus på barnet fra før fødsel

Vi skal stille høje og realistiske krav til forældrene.

Forældre skal have mulighed for at blive klædt bedre på – hvem skal have opgaven med at klæde forældre bedre på? Det kan både være bestyrelser, forældreråd, biblioteket m.fl.

Forældre skal ses som en vigtig resurse – de skal opfordres til at tage aktivt stilling til, hvad de eventuelt kan byde ind med i dagtilbud, skole, fritidstilbud

Forpligtende fællesskaber ift. forældregruppen

De gensidige forventninger skal løbende italesættes – hvordan spiller vi sammen så vi spiller hinanden bedre?

Forældre og personale skal løse den fælles opgave omkring barnet.

Vi skal stille høje og realistiske krav til forældrene.

Vi skal kigge på nye samarbejdsformer med forældrene.

- Forældre-buddys

Best buddies mellem forældre - for forældre der har et behov

Erritsø Fællesskole initiativ hvor forældre i klasserne forpligter sig til at få alle med i fællesskaber i fritiden

Skal vi respektere at der er forældre som ikke vil påtvinges fritidsaftaler hjemme ved dem selv?

Understøtte de mindre børn (0-6 år) fra hjem uden ressourcer til foreningsmedlemskab med fritidspas

Partnerskaber ift. daginstitutionsområdet med idrætsklubber

Aktive forældre giver aktive børn.

Institutioner som går foran og viser hvordan forældre kan have en aktiv tilværelse i fritiden.

Hvis vi skal løfte børn og unges fællesskaber i kommunen, skal vi gøre det sammen med andre end vi gør i

dag. Fx familieafdelingen - vi skal arbejde tværprofessionelt for at løfte især de mange sårbare og udsatte

familier, der er i kommunen. Sundhedsplejersken har fx projekter med de unge mødre, det skal tættere på. Vi

- som fagpersoner på alle niveauer - skal turde sætte os selv i spil.

Familien inddrages i barnets/ den unges fællesskaber - familierne skal inddrages meget mere - fælles ansvar

Fokus på at lærer børnene at være kritiske (kritisk tænkning bliver vigtig i en tid hvor vi henter mange informationer fra nettet)

Vi skal finde det, som børnene er gode til.

Udvikling er individuel

Læring er fællesskab

En lærer skal være motiverende og have ambitioner begge dele skal kobles.

Nysgerrighed skal vægtes endnu højere.

Læring og dannelse, at turde tro på, at jeg er god nok.

Dyrke det uperfekte og turde, at turde. Vi skal turde fejle.

Børn spejler sig i de voksne. Derfor skal de møde det de vil dyrke. Derfor skal de møde voksne, der er nysgerrige og eksperimenterende.

En lærer skal være motiverende og have ambitioner begge dele skal kobles.

Børn spejler sig i de voksne. Derfor skal de møde det de vil dyrke. Derfor skal de møde voksne, der er nysgerrige og eksperimenterende.

Ordet forventninger skal komme fra børnenes, og det er det vi som voksne skal understøtte.

Vi skal finde det som børnene er gode til.

Vi skal ikke kun være en målekultur. Det dræber det eksperimenterende.

Udvikling er individuel

Læring er fællesskab

Nysgerrighed skal vægtes endnu højere.

Læring og dannelse, at turde tro på, at jeg er god nok.

Dyrke det uperfekte og turde, at turde. Vi skal turde fejle.

Mere fokus på "klub pædagogik"

Søge barnets / de unges syn på fællesskaber

Lærere om fællesskabets værdi så tidlig som mulig

Tage udgangspunkt i de børnegrupper vi har, da de er forskellige

Definitionsretten på et fællesskabet er altid barnets/ den unges

De professionelle skal følge barnets/den unges definition af fællesskabet og ikke vores private holdning.

Brugen af fritidspas er et vigtigt initiativ for nogle børn

ERRITSØ:

Alle børnenes arenaer (dagpleje, vuggestue, børnehaver, fritidstilbud og skole bør indgå i politikken) bidrager til at danne hele og livsduelige unge mennesker.

Børnene skal være sunde, reflekterende og livsduelige mennesker, som er i stand til at foretage hensigtsmæssige valg i en verden, hvor antallet af valgmuligheder eksploderer.

Vores børn skal have mulighed for at kunne indgå i et forpligtende fællesskab samt deltage i og bidrage aktivt til et demokrati. De skal være kreative, innovative og skal tilegne sig gode samarbejdsevner.

Børnene skal tilbydes inkluderende og motiverende læringsrum fra de er helt små.

Børnene skal deltage i inkluderende og meningsfulde fællesskaber, som de kan realisere sig i.

Samfundet skabes af borgere, der er demokratiske, kreative, og som kan begå sig i en globaliseret verden på et højt fagligt niveau.

Dannelse og kulturforståelse er vigtige elementer i børns opvækst

Omsorg, trivsel og læring er hinandens forudsætninger

Varige venskaber og gode relationer til andre er forudsætninger for trivsel

Børnene skal være deltagende og skabende i deres udvikling

Børns nysgerrighed skal bevares og styrkes gennem en eksperimenterende oplevelses/læringsform

Det skal være i orden at fejle – det lærer vi alle noget af

Varierede oplevelses/læringsformer for alle udfordres og lykkes

Forældrene skal inddrages som en resurse

Input fra elevrådet på Erritsø Fællesskole:

Fællesskabet: Kun tre årgange i udskolingen – dejligt med strukturændringen. Vi har et godt ugemiljø. Prioriter at skabe fællesskaber på kryds og tværs af årgange.

Fælles arrangementer: Fx. Idrætsdøgn der bringer 7, 8. og 9. sammen. Mulighed for at arrangere sociale arrangementer Gallafest, Festival. Lejrskoler/studieture er super.

Bevægelse, fysisk aktivitet og armgang på gangen (fysisk indretning).

Lærerne respekterer os.

Frihed under ansvar, man tager ansvar for sig selv. Frie rammer.

Eleverne skal være mere ansvarlige for at komme til timen, så læreren ikke skal bruge tid på at finde dem.

Eleverne skal inddrages mere ift. hvad der skal renoveres eller bygges om på skolen.

Lærerne skal undersøge mere, hvad de skal bruge penge på, så pengene udnyttes bedst muligt på linjerne.

Den internationale linje og Den innovative linje skal have en aften, hvor de kan lave noget fagligt og kom tættere på de andre årgange.

Børneinterview Erritsø:

Hvad er "det gode børneliv", når man er mellem 4 og 6 år?

De fysiske rammer skal

- appellere til bevægelse og fælles legeoplevelser
- stimulere børnenes fantasi og livsglæde
- medvirke til at øge børnenes kreativitet og eksperimentering
- medvirke til, at børnene kan udfordre egne fysiske kompetencer
- åbne muligheder for, at børnene kan gå ind i deres eget "legeunivers" – Dreng / pigeaktiviteter

- Fritidsaktiviteter er vigtige som supplement til børnehaven, fordi børnene oplever, at de her udfordres på nye måder
- Det er sjovt og de kan lære nyt
- Børnenes behov for bevægelse stimuleres
- De trives med at indgå i nye fællesskaber
- Fritidslivet indeholder også tid til uformelle legeaktiviteter

- det er sjovt og motiverende at lære sammen
- børn trives i meningsfulde læringsfællesskaber
- det er vigtigt at lære "rigtige" ting – ligesom de børn
- det er særlig sjovt at lære, hvis der følger musik og bevægelse med over
- humor er vigtig, når man skal lære...

SJOVT AT LÆRE

- *Det var sjovt at være nede i Madsby..., den gang der, hvor vi fik kiks af de store drenge...* [refererer til videnskabsfestival i efteråret 2016]
- *Og du skal ikke spørge mig to gange, om jeg vil med på biblioteket, for det vil jeg gerne...*
- *Det er sjovt at være på tur....*
- *Jeg ved godt, hvor vi kan tage hen.... Ind i skolen.....*
- *Jeg elsker, når vi skal køre i bus....*

Fjordbakke:

Selvværd: Karakterer - mærker = Mærker er en god ide, er med til at undersøge elevernes kompetencer og give selvværd som er altafgørende. Der mangler noget mere end karakterer, så vi kan beskrive de bløde sider, det sociale. Men mærker er jo også standardiserede ligesom karakterer, så hvordan adskiller de sig i virkeligheden?

Pauser = lær børn at tage pauser, i skoledagen, i hjemmet, pauser i livet

Børn og unge skal lære at fejle og træne så de oplever at blive rigtig gode til noget.

Arbejde med de mange intelligenser men endnu bredere. Man skal også sikre den almene dannelse.

Ambitionsniveau for Fredericia kommune:

Mange trends er på vej og involverer hinanden, dog bør Fredericia kommune have fokus på de bløde værdier:

Fokus på fællesskabet: Det deltagende fællesskab er vigtigt, hvor vi forpligtiger hinanden, og så skal vi huske, at alle børn har brug for opmærksomhed, et kram, pauser i institutionen, i skoledagen og i livet. Vi kan udrette mere i fællesskab end hver for sig. Det er også det hele inklusionstanken bygger på. Det er måske også disse værdier, vi skal bygge videre på. Vi skal have et system, hvor vi har "buddies"

De dedikerede fællesskaber er svære. Fitness udkonkurrerer idrætsforeningens faste ugetider. De elever der fungerer godt socialt er dem, der går til holdsport!

Eksperimentere med de bløde værdier, som ikke kan kontrolleres og have øje for kreativiteten.

Det er sværere for de mindre børn at indgå i det sociale fællesskab end at lære bogstaverne.

Det er en samfundstendens, som vi i Fredericia skal arbejde imod. Det er vigtigt at børnene kan begå sig socialt (sige undskyld, løse en konflikt, interessere sig for andre mv). Vi skal gøre en indsats på det sociale område i Fredericia.

Eksperimenteringskultur hvor det er vigtigt og nødvendigt at fejle, for at vi kan lære i fællesskab. En forudsætning for at være i eksperimenteringskulturen er, at de unge lærer og aflærer hele tiden. I sådan en kultur er børnenes kreativitet ressourcer, der bygges ovenpå. At træne noget - at øve sig for at blive dygtig er mega spændende sammen med det eksperimenterende.

De digitale forventninger skal tilpasses til alder.

Vi skal lære forskelligt afhængig af, hvem vi er (differentierede læringsmiljøer)

Vi skal skabe en kultur, hvor det er et vilkår, at vi er forskellige og lære forskelligt.

Den lange skolegang kan være udfordrende for nogle børn. Særligt de børn der føler sig ensomme, og ser skolen som en stressfaktor.

Vi skal være opmærksomme på at kunstig intelligens (AI) kan frigive tid til værdiskabelse.

Ullerup Bæk:

Tidlig indsats: Forældre skal være med i processen omkring barnets udvikling fra starten og støtte barnet i de aftaler mm der laves med skolen/institutionen.

- Forældrene skal have mulighed for at byde ind i forhold til barnets udvikling. Fx familier bliver hørt i hvad de har behov for.
- Vigtigt at kunne se helheden i barnet. Sammenhæng i indsatser

Børn/forældre med særlige behov (ex dysleksi) har behov for fællesskaber.

Organisering:

Vigtigt at tale sammen på tværs af forvaltninger. Fx netværksgrupper på tværs. Hvorfor er familieafdeling og børne/ungeafdeling ikke under sammen tag?

Fællesskaber:

Stor betydning at børn har kendte venner. Kammerater som de er trygge ved. En ven som barnet er vigtig for (betydningsfuld).

Alle børn, forældre og personaler skal være parate til at indgå i et dedikeret fællesskab 0-18 år. Man skal tage ansvar i alle de arenaer, hvor barnet bevæger sig, og alle skal have en "buddy" (en super ide ift. ensomhed/mobning, børn/familier, som flytter til distriktet).

"Gamle" forældre i daginstitution viser nye forældre rundt i institutionen. Der er "gamle" forældre man kan henvende sig til ved spørgsmål. Hvordan får vi forældre til samlet at snakke om og stå sammen om forskellige ting vedrørende unges trivsel (mobning, alkohol, rygning m.m.) ?.

Væk fra karakterer i folkeskolen og frem til mærke/egenskaber. Hvad er det barnet kan og står for.

Ingen må forlade skolen/institutionen uden at have knækket koden.

Vi skal tage eksperimenteringskulturen til os.

Børn skal være aktive og medansvarlige borger i et hyperkulturelt samfund

Der skal være fokus på det sanselige, det nære, det fysiske og det at være sammen. Vi skal lære at være tilstede i nuet.

Som professionelle skal vi være dygtigere til at inddrage diverse netværk (fritidslivet, foreningerne m.fl.)

KIRSTINEBJERG:

En eksperimenterende kultur: Dagtilbud arbejder meget med eksperimenterende kultur.

Digitale redskaber som en del af eksperimenteringskulturen.

Børn i fremtiden vil helt sikkert blive skabere. Børn er meget eksperimenterende i deres tilgang.

Mål for Fredericia kunne være, at være sikre på at de ansatte omkring børnene er i stand til at understøtte børnene som kulturskabere.

Vi får i fremtiden en gruppe unge, der ikke kan leve op til AI og AI+. Når rutinejobbet bliver automatiseret, hvad skal jeg så lære, og hvad kan jeg blive? Vi skal lære ungerne, hvilke muligheder de så har. Skal børnene lære alting fra bunden, eller kan man springe nogle led over? Skal man absolut kunne Pythagoras, hvis man bare kan google sig til et resultat?

Fra karakter til mærker: Mål for Fredericia kunne være at Fredericia var forgangskommune ift. at lave et nyt system. Frem "mærker" - highlight det som den enkelte er god til - styrk det som den enkelte brænder for - værdsæt også ting der ikke er typisk boglige. Kvalitative data frem for kvantitative data. Vi skal arbejde for at det enkelte barn bliver anerkendt for det, man kan og træner. Flere børn ville få succeser. Fokus på det hele menneske.

Verden går hurtigere. Skolen skal forandre sig hurtigere. Den skal indrettes til de børn, der kommer.

Ambitionsniveau for børn/unge-politik:

- Spille bold op ad innovative personer, designere, eksperimentalister, i stedet for stive skoleforskere. Få andre til at se på det, vi gør. Få nye øjne på. Inddrage eksterne personer ind i folkeskolen, få mere ekstern inspiration. Folkeskolen er alt for lukket om sig selv, og de færreste har prøvet at arbejde andre steder, i andre skoleformer, eller i det private arbejdsliv.
- I skolen skal vi få børnene til at øve og øve, ligesom man gør i børnehaven. Eksperimenter.
- Lav skolen om, så den er mindre firkantet - nedbryde grænser, nedbryde vægge, skabe en skole med ét stort skabende værksted. Skolen skal være en stor "fabrik", der producerer viden. Vi vil arbejde efter formål, ikke mål. Klasseløs skole, man skal gå sammen med de elever, hvor man har samme kompetenceniveau uanset alder.
- Forslag fra pædagog: Ikke skille børn ad i 6-7. årgang, da det er den alder, hvor man har allermost brug for fællesskab og venskaber.

Læringsmål: Skolen skal hjælpe eleven med at blive så dygtig, som eleven kan. Eleverne skal ikke nødvendigvis nå de samme mål.

Vi bliver nødt til at kunne aflære, da udviklingen går stærkt og kun kommer til at gå endnu stærkere. Hvis du ikke er i stand til at aflære kan det føre til stress og andre sygdomme.

Mål for Fredericia; at børn og unge udfordres i at kunne sortere og prioritere.

En buddy-ordning knytter børn på tværs og skaber bredere fællesskaber.

Være unik og anderledes ses som en kvalitet – der skal være rum og udfoldelsesmuligheder for disse mennesker – ikke bremses af nuværende lovgivning osv.

Mennesket skal med i alt det vi laver – teknik og mennesker skal supplere hinanden- den menneskelige faktor -- personligheden vigtig – personlige kompetencer vigtige – ikke et karakterblad

Multikultur—hele verden hænger sammen—vi bliver mere blandet - vi skal ikke lukkes os om os selv—lave fællesskaber – på tværs af religion—kulturer osv. have mod til at møde – være sammen med personer der er forskellige fra en selv—tolerance – nysgerrighed -- "kom være med"- kultur

Innovation – nytænkning - kvalitet – frem for kvantitet—og bæredygtighed- grøn tankegang- fælles ansvar for kloden.

Læringsmusklen skal trænes på mange måder - få praksis ind i skolen – eller/og skolen ud i praksis - interagere mere med det omkringliggende samfund

Se muligheder og leg med spil/virtual reality osv. - at turde åbne op – brug/inviter til mere -lad det fylde - se mulighederne - stor læring - global videndeling.

FREDERIKSODDE:

- Vi skal skabe dedikerede fællesskaber. Alle børn og unge har ret til og brug for at være en del af forpligtende og dedikerede fællesskaber. Store som små. Virtuelle som fysiske. Eleverne har brug for at kunne begå sig både i den virtuelle og fysiske verden. Fællesskaber skaber grobund for, at de kan udvikle netværk, tage ansvar og føle sig som en del af samfundet og dermed værdifulde.
- Læring skal ses i et bredere perspektiv. Vi skal uddanne livsduelige og unikke unge mennesker, som mestrer en række redskaber, som de kan bruge i deres liv. Læring skal give mening og pege frem mod de overgange, der naturligt kommer i deres liv i fht. uddannelse, arbejde og et sundt og meningsfuldt liv. Involvering af det omgivende samfund spiller en afgørende del heri.
- Det interaktive, AI, skal bruges til at kunne kompensere for udfordringer og skabe motivation for læring, så børn og unge på alle niveauer får mulighed for at deltage på mere lige vilkår. Teknologi kan ikke tage ansvar, have empati og drage omsorg. Dette opnås kun gennem de fællesskaber, børn indgår i.
- Der skal være plads til forskellighed og respekt for individet. Børn med særlige udfordringer og handicaps skal have den rigtige hjælp gennem tidlig indsats. En tidlig indsats med det rigtige fokus via specialskole/specialbørnehave øger muligheden for, at børnene senere kan inkluderes i almenskolen. En ny børne- og ungepolitik skal kunne rumme "originalerne". Inklusion går begge veje.
- Vi vil gerne en mere eksperimenterede læringskultur, som gør, at det er ok at fejle, gøre det bedre og derefter give det, man har lært, videre.
- Fritidsområdet spiller en vigtig rolle i Børne- og Ungepolitikens tanker om at bekæmpe ensomhed. Mange børn i specialskolen kan være ensomme og fritidstilbuddet åbner op for vigtige kontakter i børnenes liv ud mod samfundet.

Familie- og Børnesundhed (forskellige medarbejdergrupper):

Hårde trends

- Vi må forholde os aktivt til de interaktive læringsmiljøer
- Vi må forholde os aktivt til, at der er børn, der vokser op i fattigdom

Bløde trends

- Mixed reality – fysiske fællesskaber
- Monosocialisering (til) – multisocialisering

Digital dannelse: Børn og unge skal opleve ansvarlighed fra voksne i forhold til (sociale) medier

- Forældre klædes på til at guide deres børn
- 1. led opkvalificeres ift. interaktive læringsmiljøer
- Ethiske drøftelser om brugen af interaktive medier
- Der skal være opmærksomhed på dissociation og det hele menneske

Børn og unge skal gives et optimalt grundlag for forudsætninger for trivsel og udvikling

- Det gode barne- og ungdomsliv
- Børn har brug for voksne der kan bevidne deres unikhed.
- Udfordringen er accepten for de unikke.
- Opbakning til drømme belyst med virkeligheden – voksne skal skabe balancen.
- Alle børn og unge er unikke i sig selv.
- Vigtigt at dyrke fællesskabet, både det store fællesskab, og det der understøtter det unikke i barnet.
- Positiv og anerkendende tilgang for øget selvværd og selvtillid.
- Fokus på den virkelige verden med fysisk kontakt og øjenkontakt.
- Udgangspunktet i pædagogisk praksis skal altid være barnets tarv – vi skal altså også turde at træffe de svære beslutninger.
- Børn og unges rettighed til ligeværdigt medborgerskab.
- Der bør sikres en fremhævning og prioritering af menneskelige kompetencer frem for kognitive evner.
- Børn og de unge skal mødes med en helhedsorienteret tilgang, hvor alle mulige arenaer sættes i spil og vægtes som vigtige for deres trivsel og udvikling.

Udsatte børn og unge

- Udsatte børn og unge skal have mere ressourcerig voksenkontakt også i 1. led.
- Der skal være fokus på, at der er forskellige behov for de udsatte børn og de "almindelige" børn.

Fattigdom/økonomisk råderum

- Fokus på at kunne imødekomme behovene for de børn og unge, der qua fx fattigdom i viden eller penge begrænses i deres sociale og kulturelle færden i forhold til jævnaldrende
- Opmærksomhed på skolernes ønske om betaling i forskellige sammenhænge kan opleves som uoverkommeligt i økonomisk særligt udfordrede familier – det kan medføre konsekvenser for barnet/den unge som fx eksklusion eller mangel på deltagelse i vigtige fællesskaber
- Der kan arbejdes mod et kultur/ressource-pas til de ramte børn og unge med formålet at give adgang til bestemte kulturelle arenaer. Frivilligheden tænkes her at kunne spille en væsentlig rolle.

Inklusion

- Inklusion i små grupper, ikke i det store fællesskab.
- Inklusion må ikke blive et spørgsmål om penge.
- Inklusion bør ikke prioriteres for enhver pris.

Uddannelse

- Barnets/den unges følelsesmæssige udvikling skal sidestilles med den faglige
- De udsatte børns adgang til uddannelse er vigtig.
- At børn og unge mødes på deres følelsesmæssige behov for at sikre optimale betingelser og forudsætninger for læring
- Der kan med fordel tænkes læring som alsidigt begreb: Sansning, oplevelsesorientering og læring gennem fysisk aktivitet.
- Behandlingskrævende børn og unge har brug for personale med stor pædagogisk viden.
- Fokus på relevante mestringsstrategier som fundament for læring herunder kommunikation, social afkodning og personlige kompetencer.
- Fokus på forudsætningen for at kunne modtage læring herunder at kunne få ro på sig selv samt trykke rammer.
- Lavere klassekvotient – fordi det vil gavne de særligt omsorgssvigtede og sårbare børn og unge.
- De bløde værdier bør opkvalificeres og gøres konkrete, fx mindfulness og massage.
- Opprioritering af AKT-lærerfunktionen både i tilgængelighed og synlighed.
- Fokus på udfordringen ift. at give et barn/ung det rette skoletilbud kontra økonomisk benspænd – og uhensigtsmæssigheden i at både beslutningskompetence og økonomisk ansvar ligger placeret samme sted.
- Indsats i forhold til skolefravær – skolens ansvar og alternative handlemuligheder (hjemmeundervisning)
- Der bør med fordel foretages en drejning fra en kvantitativ og målbar tilgang til børns evner og kompetencer til en mere kvalitativ tilgang med fokus på det følelsesmæssige og de personlige kompetencer som værdifulde.